

Praktikkens løft i den nye læreruddannelse

Af Ellen Silleborg, specialkonsulent, EVA.

"Her er adressen på dit praktiksted, tag derud og få det bedste ud af det". Sådan husker mange lærere måske optakten til deres eget praktikophold. Men den tid er en saga blot, for med den nye læreruddannelse har vi fået den mest kontrollerede praktik nogensinde.

I år begyndte ca. 3000 studerende på den nye læreruddannelse. Flere ting er som bekendt ændret i forhold til 2007-læreruddannelsen, og noget af det som ikke bare professionshøjskoler og studerende, men også praktikskolerne skal forholde sig til, er, at læreruddannelsens praktikdel er skruet anderledes sammen end tidligere.

Der har længe været fokus på at give lærerstuderende et bedre udbytte af praktikken. Det så man tydeligt i 2007-læreruddannelsen, hvor praktikken skulle koble praksis og teori. I 2013-læreruddannelsen er der yderligere fokus på praktikken. De nye lærerstuderende vil bl.a. møde konkrete læringsmål og eksaminere med karakter efter hver praktikperiode, og praktikskolerne vil opleve strengere krav til deres tilrettelæggelse af praktikken.

På 2013-læreruddannelsen skal den studerende igennem tre praktikophold. Hvert praktikophold vil svare til 10 ECTS-point og vare mellem 6 og 8 uger. Hele læreruddannelsen er på i alt 4 år, dvs. 240 ECTS-point, så praktikken fylder ikke meget, hvis man sammenligner med den forrige læreruddannelse eller med andre professionsuddannelser. I 2007-læreruddannelsen fyldte faget praktik en smule mere, nemlig 36 ECTS-point, jordemoderuddannelsens praktik er på 90 ECTS-point (ud af 210) og pædagoguddannelsens praktik på 74 ECTS-point (ud af 210).

Når forligskredsen bag 2013-læreruddannelsen alligevel mener, at praktikken er styrket, så skyldes det altså ikke praktikkens længde, men andre tiltag, hvoraf især tre er markante.

Karakter efter hver praktikperiode

For det første får de lærerstuderende på 2013-uddannelsen karakter efter hver praktikperiode. Tidligere var der ingen karaktergivning knyttet til praktikken på læreruddannelsen. I 2007-læreruddannelsen blev hver praktikperiode vurderet bestået eller ikke bestået, men det var alt. Som det ser ud nu, vil der blive givet en karakter for hver af de tre praktikperioder, og ved de sidste to praktikperioder vil eksamen ikke blot foregå med deltagelse af praktiklærer og underviser fra læreruddannelsen, men desuden med en ekstern censor. At de studerende vil få tre praktikkarakterer, og at der i to ud af tre praktikperioder vil være ekstern censor, er et decideret nybrud - og ses hverken nu eller historisk på andre professionsbacheloruddannelser. På de øvrige uddannelser får man blot karakter (eller bestået/ikke-bestået) i den sidste praktikperiode. Det er endnu ikke helt på plads, hvem de eksterne censorer bliver, men man kunne forestille sig, at det fx var souschefen fra naboskolen, eller en underviser fra en anden læreruddannelse.

Skriftlige produkter knyttet til praktikken

Et andet nyt tiltag er, at der i 2013-læreruddannelsen er en anden forventning til de skriftlige produkter forbundet med praktikken. Det har længe været praksis, at de studerende producerer et eller flere skriftlige produkter, fx en portfolio, når de er i praktik. Men nu er produkterne med til at udstikke retningen for, hvad den studerende skal lære undervejs, og de er også med til at sikre, at den studerende får en retfærdig vurdering til eksamen – da de skal dokumentere den studerendes indsats i praktikken. Hvert produkt understøttes af læreruddannelsens bekendtgørelse, hvor der er kompetence-, videns- og færdighedsmål for såvel undervisningsfagernes moduler som for de tre praktikker. Der er dermed en stigende progression og et varierende fokus for hver praktikperiode. Det ligger bl.a. fast, at de studerende i alle praktikker skal have didaktisk fokus, fokus på klasseledelse og fokus på relationsarbejde. Fokusområdernes kompetencemål bliver højere for hver praktik.

Praktikskoler kan fravælges

For det tredje skal læreruddannelserne nu godkende praktikskolerne. Tidligere havde læreruddannelserne ingen sanktioner, hvis folkeskolerne ikke levede op til forventningerne. I dag kan læreruddannelserne vælge kun at samarbejde med de praktikskoler, som lever op til læreruddannelsernes kvalitetskrav.

Man vil i fremtiden sandsynligvis opleve, at læreruddannelserne stiller krav om, at skolerne laver planer for praktikken, at de studerende skal møde linjefagsuddannede praktiklærere, og at praktiklærerne skal have en praktiklæreruddannelse. Desuden vil praktikskolerne sandsynligvis skulle gennemføre evalueringer med et positivt resultat for at vedblive med at være praktikskoler.

Nye praktiktiltag lover godt

Det er gennem utallige undersøgelser vist, at velbeskrevne og systematiske processer er med til at sikre kvaliteten af uddannelse. Der foregår der et kæmpe arbejde mellem de enkelte professionshøjskoler og kommunerne og mellem professionshøjskolerne og de lokale praktikskoler, så de nye tiltag knyttet til praktikken kommer til at bygge på nedskrevne, veldefinerede og forpligtende aftaler og dokumenter mellem tre parter: studerende, praktikskole og professionshøjskole. Et arbejde, som forhåbentlig er med til at give praktikken det ønskede løft.

Hvor praktikken tidligere blev afsluttet med en enkelt opgave og en erfaringsrunde på den studerendes stamhold, og hvor praktikken var et sted, der af- eller bekræftede ens valg af studie, og hvor man i afslutningspraktikken måske "fik foden indenfor", er der nu lagt op til, at praktikopholdene er et ambitiøst omdrejningspunkt i læreruddannelsen. Med den nye ordning, vil den studerende forhåbentlig opleve præcis at vide, hvad vedkommende skal lære, og at blive bedømt med karakter. Til gengæld vil der også være risiko for at skulle gå om, hvis man ikke består faget praktik.

Det bliver spændende at følge de lærerstuderendes, professionshøjskolernes og praktikskolernes arbejde med at implementere den nye læreruddannelse, herunder ikke mindst den nye praktik. Lad os for både de kommende læreres, for skolens og ikke mindst for elevernes skyld håbe, at praktikken reelt vil være styrket og at nye lærere dermed vil være endnu bedre klædt på til lærergerningens mange opgaver.